

Становище
от доц. д-р Диана Петкова, дм,
доцент към Катедрата по „Вътрешни Болести“, УНС Белодробни Болести,
МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов“, Варна

Относно: дисертационен труд на д-р Николай Атанасов Янев, редовен докторант към Катедра “Кардиология, пулмология и ендокринология”, МУ-Плевен, за придобиване на научна степен „доктор”, по научна специалност: 03.01.17 – „Белодробни болести“

На основание Заповед № 1478/07.07.2015 г. на Ректора на МУ – Плевен и с решение на Академичния съвет на МУ Плевен (Протокол №24/06.07.2015 г.) съм определена да изготвя становище за дисертационен труд на тема „**Продължително проследяване на болни с ХОББ. Фармакоикономически анализ**” за придобиване на научно-образователна степен „доктор” по научна специалност– „Белодробни болести“ – шифър 03.01.17

Становището е изготвено според изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за приложението му в Медицински университет – Плевен.

1. Кратки биографични данни.

Д-р Николай Янев е роден на 17.07.1985г в София . Завършва средното си образование през 2004г. във Втора Английска Гимназия гр. София и Медицинския Университет в гр. Плевен през 2010г. От 2010 г.- 2011г. работи като медицински представител, а от 2012г. след успешен конкурс е назначен за асистент в Клиниката по Белодробни болести на УМБАЛ „Д-р Георги Странски“ гр. Плевен. Зачислен на редовна доктуратура, като редовен докторант към Катедра “Кардиология, пулмология и ендокринология”, МУ-Плевен. Д-р Янев специализира белодробни болести обучава се във ВСД бронхология. Владее отлично английски и испански език , има компютърна грамотност, позволяваща му сам да извършва научните си анализи. За кратката си работа в Катедрата, д-р Янев има общо 29 участия с научни съобщения на форуми у нас и в чужбина, като 2 от тях са пълнотекстови статии. Д-р Янев участва в два научни образователни проекта „Леонардо да Винчи „ “Standart care and specific treatment for AATD patients” 2013, Pavia; и “ Management of AATD patients” 2013,Leiden . Във връзка с научно-изследователската си дейност е носител на две награди : Втора награда за най-добра устна презентация на V-конгрес на БДББ, София, 5-8 юни 2014г. и Награда за участие в Четвъртата научна конференция „ Съвременни аспекти в сърдечната и съдова патология“

2. Оценка на актуалността на темата:

Хроничната обструктивна белодробна болест (ХОББ) е заболяване с известни и значими социални, медицински и здравно-икономически ефекти. Заболеваемостта и смъртността от ХОББ, нарастват и са бреме за здравеопазните системи, в световен мащаб. С оглед

управлението на болестта и комплексния подход, обезпечаващ контрол на заболяването и намаляване на фаталните и нефатални усложнения, преките и непреки разходи за здраве е необходима точна и навременна информация от продължително проследяване на болните с ХОББ. В разработката е направен опит, за пръв път в България, за комбинирана оценка и проследяване на пациенти с ХОББ, като за целта са използвани препоръките на комитета на GOLD от 2014г. В този аспект дисертационният труд на д-р Н.Янев е с ясно и точно формулирана тема, касаеща актуални и нерешени както за България, така и в световен мащаб проблеми. Това прави избора на тема актуален и навременен и е адмирация за дисертанта и неговия научен ръководител.

3. Структура на научния труд.

Дисертацията е добре структурирана, с представени всички основни части:

- **Въведение**
- **Литературен обзор**, завършващ с правилно формулирани предпоставки (47стр.)
- **Цел и задачи** (2 стр.) Правилно формулирана цел и изведени 8 основни задачи, свързани с нея
- **Постановка на собствените проучвания** (обект и предмет на проучването , методи) (8 стр.) Много подробно е обяснена структурата на работата. Компетентно и разбираемо са представени както използваните методи, така и референциите за всички изследвания. Подробно са представени статистическите методи, използвани от д-р Янев
- **Резултати** (60 стр.) В строен и последователен текст и в 18 таблици и 59 графики. дисертантът е изградил ясно представяне на получените резултати. Заслужава поздравления графичното представяне на резултатите, което ги прави ясни, достъпни и разбираеми. Спазена е последователността на поставените задачи и е следван замисъл на научната разработка. В процеса на обработка се разкриват уменията на д-р Янев да обработи и обобщи събраните данни и да получи смислени и значими резултати.
- **Обсъждане** (32 стр.). В последователен ред дисертантът е изложил както съвремените научни познания по въпроса, така и своите виждания и тълкувания на резултатите. Умело са интерпретирани резултатите на други учени, а сравненията са по същество, със засягане на важни научни и научно-практически аспекти.
- **Изводи и заключения** (2 стр.). Общо 9 извода, в съгласие с поставените задачи, даващи отговор на основните научни въпроси. Те дават възможност да се прецени задълбочеността и научно-практичната стойност на разработката.
- **Приноси и публикации във връзка с темата.** Дисертантът е формулирал 5 приноса, без да ги разделя на научни и с практическо значение. Публикациите са общо 8: 4 статии, 2 участия в чуждестранни научни конгреси и симпозиуми 2 участия в български конгрес с международно участие (2014)
- **Приложение** (1.)
- **Книгопис** (22 стр.) - 300 източника, от които 18 на кирилица и 282 на латиница.

4. Оценка на резултатите

Получените резултати отговарят на поставените цел и задачи. Резултатите от тази разработка са навременни, валидни и значими, особено в частта си епидемиология и фармакоикономика. Проучването представя разпределението на пациентите по GOLD от 2014 г., и дефинира разликата между пациентите в четирите групи, по клинични и функционални параметри, анализира стабилността на групите за три годишен период, и установява хода на заболяването и неговата променливост в зависимост от групите по GOLD. Мониторирана е белодробната функция и нейната динамика за периода на наблюдението, анализирани са причините за понижаването и и предпоставките за провеждане на вторична профилактика в нискорисковите групи. В дисертационния труд се установяват и коментират взаимовръзки между различни маркери на възпаление и показатели за тежест, брой на екзацербациите и хоспитализации, смъртност в контекста на тютюнопушене при пациенти с ХОББ, както и съпътстваща патология при болните с ХОББ. Коментират се данни относно коморбидността и взаимовръзката и с преживяемостта, клиничната картина и хода на основното заболяване. Анализирани е честотата и тежестта на екзацербациите, хоспитализациите, смъртността и връзката им със стадия по GOLD. Изключително ценни и полезни в научно – практически аспект са анализите, касаещи фармако-икономическите резултати при изследваната група пациенти и реалните финансови измерения на индиректните и директни разходи при пациентите с ХОББ. По своето естество и широта те са уникални за България и съпоставими с тези от други страни. Те надграждат работата на научния колектив, към който д-р Янев принадлежи и разкриват широтата на кръгозора както и многопластовия характер на дисертационния труд, принос на дисертанта и научния му ръководител.

5. Приноси на научния труд:

Приносите на дисертационния труд са добре представни, с научно-практичен характер. Някои от тях, като анализа на детайли характеристиката на пациентите с ХОББ, по GOLD от 2014, дългосрочното проследяване фармако-икономическия анализ при болни с ХОББ са с оригинален, а други като анализа на биомаркери при пациенти в екзацербация на ХОББ и асоциацията им с клинични усложнения имат потвърдителен характер. Проследяването на болни с ХОББ за продължителен период от време по функционални и клинични параметри, вариабилността на симптоми на пациенти в различни групите по GOLD има потвърдителен характер. С оригинален и важен научно-практически характер е изработеният алгоритъм и анкетна карта за продължително проследяване на болни с ХОББ. Разработката на д-р Янев и колектива, с който работи има важен научно-практически принос в българската пулмология и дава работещ инструмент за управление на заболяването ХОББ, както и модел за фармако-икономическо управление на разходите, свързани с лечението.

6. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Препоръчвам на дисертанта резултатите от дисертационния труд задължително да се публикуват в престижни списания с IF.

В заключение:

Дисертационният труд на д-р Николай Янев е с актуален характер и принос към научните данни, касаещи разпространението и лечението на болни с ХОББ в България. Получените резултати съответстват на поставените научните цели и задачи, като работата е изпълнена коректно и прецизно. Изборът на тема и начинът на разработването и, анализът на получените резултати са безспорен успех на дисертанта и неговия научен ръководител и заслужават висока оценка.

Това ми дава основание да изразя своето **положително** становище и да препоръчам на уважаемото Научно жури да присъди на д-р Николай Янев научно-образователната степен “Доктор”, по научна специалност – „Белодробни болести“, защитена към Катедра по “Кардиология, пулмология и ендокринология” на МУ-Плевен

24. 09. 2015 г.
гр. Варна

доц. д-р Диана Петкова, дм